Inspektionen för vård och omsorg

2026-11-06 Dnr 6.1.1-21808/2026

Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 ● registrator@ivo.se
www.ivo.se ● Org.nr 202100-6537

Avdelning för Verksamhetsstöd
Jana Johansson Huggare

Justitiedepartementet

Remissvar över delbetänkande Effektiva ingripanden mot brott i cybermiljö (SOU 2026:45)

Ert dnr Ju2026/01670

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har granskat betänkandet mot bakgrund av IVO:s uppdrag att svara för tillsyn och tillståndsprövning inom hälso- och sjukvård och tandvården samt socialtjänst och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. IVO är även tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvården och tandvårdens informationssystem enligt cybersäkerhetslagen (2025:1506). De åtgärder som föreslås i betänkandet kan komma att vidtas hos IVO och hos IVO:s tillsynsobjekt. Mot den bakgrunden lämnar IVO följande synpunkter.

Lagligt ingripande eller dataintrång
Det som enligt betänkandet kommer att utgöra ett lagligt ingripande kommer i de fall ingripandet sker hemligt, att hanteras som ett dataintrång av IVO om det träffar myndighetens system. Ett antal resurskrävande motåtgärder riskerar därmed att aktiveras givet de rättsliga krav som finns på IVO och andra myndigheter när det gäller rapportering av incidenter enligt exempelvis dataskyddsförordningen eller cybersäkerhetlagen.

Ett ingripande i IVO:s system kan få både direkta och indirekta effekter på andra myndigheters och leverantörers system samt försvåra genomförande av IVO:s uppdrag. Det gäller inte minst IVO:s skyldighet att säkerställa konfidentialitet, riktighet samt tillgänglighet i myndighetens system.

IVO ställer sig därför tveksam till att föreslagna åtgärder ska kunna vidtas, utan att myndigheten involveras eller informeras inför ett ingripande. Mot bakgrund av ovan anser IVO att konsekvenserna behöver analyseras i den fortsatta beredningen av lagförslaget.

Sekretess och meddelarfrihet
Av utredningen framgår att ingripanden inte får riktas mot uppgifter som omfattas av tystnadsplikt exempelvis uppgifter som anförtrotts läkare och psykologer. IVO utövar tillsyn över hälso- och sjukvården, tandvården samt socialtjänsten och de aktörer som är verksamma inom dessa områden. Det framgår inte av utredningen hur uppgifter som journalförs av andra professioner inom hälso- och sjukvården och tandvården samt inom socialtjänsten är tänkta att skyddas. Det är en fråga som behöver analyseras ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Inom IVO:s tillsynsverksamhet omfattas merparten av registrerade uppgifter av sekretess. I flertalet fall råder inte meddelarfrihet. IVO anser därför att en anpassning av sekretessregleringen är motiverad och således behöver utredas

vidare. Uppgifter som inte omfattas av meddelarfrihet inom IVO:s verksamhet måste tillförsäkras ett motsvarande skydd vid eventuella ingripanden.

IVO har inga övriga synpunkter.

_____

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör John Ahlberk. I den slutliga handläggningen har chefsjurist Karin Lewin, avdelningschef Anki Bystedt och jurist Tomi Tuomisto deltagit. Kvalitetsansvarig Jana Johansson Huggare har varit föredragande.

Beslutet har godkänts elektroniskt den 261109